

Metody asistované reprodukce a jejich použití ve vybraných evropských zemích

Asistovaná reprodukce patří k poměrně mladým lékařským oborům a jeho rozvoj v blízké budoucnosti bude zřejmě podpořen trendem odkládání rodičovství do vyššího věku. Vztah reprodukční medicína – demografický vývoj není ještě zcela detailně prozkoumán a z tohoto pohledu je zvolené téma bakalářské práce velmi aktuální.

Předkládaná je práce členěna do sedmi kapitol a její rozsah je 71 stran. Vzhledem k počtu příloh (19) a rozsáhlému seznamu literatury je vlastní text v rozsahu 40 stran. V úvodní velmi stručné kapitole autorka seznamuje s cílem práce a její strukturou. Jako cíl uvádí nejen základní informaci o asistované reprodukci z pohledu lékařských věd, ale zmiňuje i snahu zhodnotit význam léčby neplodnosti formou asistované reprodukce na demografický vývoj, resp. vývoj porodnosti ve sledovaných zemích. V úvodu postrádám základní definici asistované reprodukce (viz např. lékařský slovník apod.), zdůvodnění sledovaného časového úseku a důvod výběru evropských zemí (uvedeno pouze v abstraktu, v textu však zmíněno až v páté kapitole). V abstraktu naopak chybí poměrně důležitá informace, tj. zdůraznění demografického pohledu na studovanou problematiku.

Název druhé kapitoly *Teoretická východiska práce* neodpovídá zcela jejímu obsahu. Kap. 2.1 *Základní terminologie* obsahuje pouze obecně známé demografické informace. Přehlednosti a orientaci čtenáře v textu by však spíše prospělo úvodní seznámení s lékařskou terminologií, týkající se studovaného problému, která je poměrně obtížná a ne zcela známá. Hypotézy práce jsou formulovány v závěru velmi stručného přehledu literatury (kap. 2.3), z kterého autorka vycházela. Vzhledem k obsáhlému seznamu použité literatury (str. 50 – 56) se nabízí otázka, proč nejsou zmíněny, resp. využity i další tituly. Hypotézy se týkají především kvantitativních charakteristik, ne případného dopadu na demografický vývoj, jak je uvedeno v cílech práce. Demografy obvykle zajímá vliv asistované reprodukce na změny úrovně plodnosti, na formování modelu pozdní plodnosti apod. V třetí kapitole (název *Asistovaná reprodukce*) autorka uvádí přehled metod a technik asistované reprodukce, zmiňuje případné limitující faktory, právní úpravy a možné následky přísné legislativy. Zdroje dat ke studované problematice jsou zmíněny v kapitole čtvrté.

Za stěžejní část práce lze považovat další dvě kapitoly, v kterých autorka uvádí vývoj aplikace metod asistované reprodukce v Evropě jako celku a ve vybraných evropských zemích v letech 2006 – 2012. Informace v této části práce jsou doplněny četnými tabulkami a názornými obrázky, které přispívají k přehlednosti. V závěru autorka shrnuje získané poznatky a diskutuje hypotézy, uvedené v úvodu práce. Autorka se domnívá, že hypotézy byly až na výjimky splněny. Otázkou však zůstává naplnění cílů práce, především zhodnocení demografického potenciálu asistované reprodukce. Jedná se však o poměrně složitou problematiku, která přesahuje požadovaný rozsah bakalářské práce.

Předkládaná práce podává nejen základní informaci o asistované reprodukci a jejích technikách, ale i o situaci v Evropě a ve vybraných evropských zemích. Má všechny potřebné náležitosti, tj. seznam tabulek (7) a obrázků (12), v seznamu použitých zkratkách však některé zkratky chybí (KET, ED) - viz str. 19. Rozsáhlá příloha (19) poskytuje poměrně podrobná data, týkající se mezinárodního srovnání sledovaných charakteristik za vybrané evropské země. Řada příloh však není v textu komentována ani zmíněna. Autorčin zájem

o studovanou problematiku dokumentuje rozsáhlý seznam prostudované, převážně cizojazyčné literatury.

Výše uvedené připomínky se týkají především koncepce práce, její struktury nebo jsou technického charakteru. Závěrem lze konstatovat, že bakalářská práce Daniely Duškové *Metody asistované reprodukce a jejich použití ve vybraných evropských zemích* splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci a doporučuji ji přijmout k obhajobě.

RNDr. Květa Kalibová, CSc.

20. srpna 2017